

«ЗАРЕГИСТРИРОВАН»

Инспекцией по государственной
регистрации субъектов
предпринимательства при
хокиме Шайхантахаурского
района г. Ташкента 8 января
2008 года за реестровым
номером №R 000352-09

«УТВЕРЖДЕН»

Приказом Узбекского
агентства по печати и
информации от 7 декабря
2007 года №135

УСТАВ
(новая редакция)

Государственного унитарного предприятия
**«ИЗДАТЕЛЬСКО-ПОЛИГРАФИЧЕСКИЙ ТВОРЧЕСКИЙ
ДОМ «О‘QITUVCHI»**

Ташкент – 2007г.

Тошкент шаҳар
Шайҳонтохур тумани ҳокими
хузуридаги
Тадбиркорлик субъектларини
Давлат рўйхатидан ўтказиш
инспекцияси томонидан
2008 йил 8 январда
R 000352-09 -сон реестр раками
билин

“РЎЙХАТГА ОЛИНДИ”

Ўзбекистон матбуот ва
ахборот агентлигининг
2007 йил 7 декабрдаги
135-сонли буйруғи билан

“ТАСДИҚЛАНГАН”

“O‘QITUVCHI” NASHRIYOT-MATVAA IJODIY UYI

давлат унитар корхонасининг

УСТАВИ
(Янги таҳрир)

Корхонанинг янги таҳрирдаги Устави Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16 октябрдаги 215-сонли қарори ҳамда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигининг 2007 йил 7 декабрдаги 135-сонли буйруғи билан тасдиқланган.

Аввалги таҳрирдаги Устав Тошкент шаҳар Шайхонтохур туман ҳокими хузуридаги тадбиркорлик субъектларини Давлат рўйхатидан ўтказиш инспекциясининг 2004 йил 9 августдаги 000352-09 сонли реестр рақами билан рўйхатга олинган.

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. Ушбу Устав Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодексига ва бошқа қонун ҳужжатларига мувофиқ “O’QITUVCHI” наштиёт-матбаа ижодий уйи давлат корхонасининг (кейинчалик матнда “Корхона” деб юритилади) ҳуқуқий мақомини, унинг филиаллари ва ваколатхоналарини ташкил этиш ва уларнинг фаолияти хусусиятларини, муассиснинг, ижро этувчи органнинг ҳуқуқ ва мажбуриятларини, Корхона ва муассис ўртасидаги мулкий мносабатларни белгилайди.

1.2. Корхона Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 11 июндаги “Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги фаолиятини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги 274-сонли қарори ҳамда Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлигининг 2004 йил 16 июндаги 50-сонли буйруғига кўра “O’qituvchi” нашриёти, Тошкент китоб-журнал фабрикаси негизида ташкил этилган.

1.3. Корхонанинг муассиси Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги (кейинги ўринларда “муассис” деб юритилади) ҳисобланади.

1.4. Корхона ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, Ўзбекистон Республикаси Қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари, қарорлари ва фармойишлари, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Палаталари қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16 октябрдаги “Устав фондида давлат улуши бўлган корхоналарнинг самарали бошқарилишини ва давлат мулкининг зарур даражажа ҳисобга линишини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида” 215-сонли қарори ҳамда Ўзбекистон матбаот ва ахборот агентлиги буйруқ ва фармойишлари, мазкур Устав ва бошқа қонун ҳужжатларига амал қиласида.

1.5. Корхона давлат мулкидаги, ўзига тезкор бошқариш ҳуқуқи асосида берилган мулк негизида ташкил этилган давлат унитар корхонаси шаклидаги тижорат ташкилотидир, у ўзига биркитилган мулқдан қонунда белгиланган дирада, ўз фаолияти мақсадларига, мулқдорнинг (ваколатли давлат органи – муассиснинг) топшириқкларига ҳамда эгалик қилиш ҳуқуқидаги мулкнинг мақсадига мувофиқ мулқдан фойдаланишни ва уни тасарруф этишни амалга оширади.

1.6. Корхонанинг тўлиқ номланиши:

ўзбек тилида “O’QITUVCHI” nashriyot-matbaa ijodiy ууі давлат унитар давлат корхонаси:

рус тилида – государственное унитарное предприятие «Издательско-полиграфический творческий дом “О‘QITUVCHI”».

- 1.7. Корхонанинг қисқа номланиши:
ўзбек тилида – “О‘QITUVCHI” НМИУ;
рус тилида – ИПТД “О‘QITUVCHI”.

1.8. Корхона алоҳида мол-мулкка, мустақил балансга, банк ҳисоб рақамларига, шу жумладан валюта ҳисоб рақамларига, рамзи, штамплари ва бланкаларига, Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тасвири туширилган, ўзининг фирма номи давлат тилида ёзилган муҳрга эга бўлади.

1.9. Корхона қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ўз номидан мулкий ва шахсий номулкий ҳуқуқларни олиши ва амалга ошириши, мажбуриятлар олиши, судда даъвогар ва жавобгар бўлиши мумкин.

1.10. Корхона муассис розилиги билан қонун ҳужжатларига мувофиқ тижорат ташкилотлари, шунингдек уларда юридик шахсларнинг қатнашишига йўл қуйиладиган нотижорат ташкилотлар қатнашчиси (аъзоси) бўлиши мумкин.

1.11. Корхона давлатнинг бошқа корхонаси муассиси бўлишга ҳақли эмас.

1.12. Корхонанинг манзили: 700129, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-уй.

1.13. Корхонанинг фаолият кўрсатиш муддати чекланмаган ҳолда ташкил этилган.

II. КОРХОНА ФАОЛИЯТИНИНГ АСОСИЙ МАҚСАДИ ВА ФАОЛИЯТ ТУРИ

2.1 Корхона фаолиятининг асосий мақсади ўсиб келаётган ёш авлодга мўлжалланган юқори сифатли рақобатбардош адабиётлар, бошқа босма маҳсулотларини яратиш ва чоп этиш, аҳолининг босма маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларни тўлароқ қондириш, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш орқали фойда олиш ҳисобланади.

2.2. Корхона бу мақсадларда қуидаги фаолият турларини амалга оширади:

а) Ноширлик фаолияти:

– мактаб таълим мини ривожлантириш, мактабларга замонавий ўқув ва лаборатория ускуналари, дарсликлар ва ўқув-услубий қўлланмалар етказиб бериш, таълим стандартлари ва дастурларини такомиллаштиришга оид адабиётларга бўлган эҳтиёжни қондириш, олий ва ўрта маҳсус таълим тизими, академик лицейлар ва касб-ҳунар таълими, умумий ўрта таълим мактаблари учун дарслик ва ўқув қўлланмалар чоп этиш. Узлуксиз таълим тизимининг аниқ ва табиий фанлари бўйича дарслик на ўқув-услубий қўлланмалар, ўқув-педагогик ва ёрдамчи адабиётлар, болалар боғчаларининг тарбиячилари, отапалар, кенг китобхонларга мўлжалланган қизиқарли китоблар нашр этишга устувор аҳамият бериш;

– китобхонлар қизиқишини, китоб бозори талаб на эҳтиёжини ўрганган ҳолда, турли адабиётларни нашр этишни ташкил этиш;

б) Матбаа фаолияти:

– барча турдаги босма маҳсулотларини тайёрлаш, ишлаб чиқариш ва сотиш;

– ноширлик фаолияти, оммавий ахборот воситалари, нашр этиш билан шуғулланувчи юридик ва жисмоний шахсларнинг босма масҳулотларини чоп этиш, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш бўйича буюртмаларни бажариш;

– китоб маҳсулотлари, бадиий безакли матбаа маҳсулотлари, чипталар, катъий ҳисобдаги қимматли қофозлар ва бошқа ҳужжатлар, бланк маҳсулотлари, плакатлар, тақвимлар ишлаб чиқариш, муҳрлар ва бурчакли тамғалар тайёрлаш ишларини амалга ошириш;

– фуқароларга босма маҳсулотларини замонавий безаш услуби, стандартлар, илғор технология асосида чоп этиш хизматини кўрсатиш;

в) Кўшимча фаолият турлари:

– корхона ва ташкилотларни матбаа материиллари, хом-ашё, ускуна ва эҳтиёт қисмлар, қофоз, картон, шунингдек бошқа турдаги саноат маҳсулотлари билан таъминлаш;

– халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш;

– воситачилак, савдо- воситачилик ва савдо-сотик фаолияти, улгуржи, чакана ва комиссион савдо билан шуғулланиш, китоб дўконлари очиш;

– аҳолига пулли хизмат кўрсатиш (таклифномалар, этикеткалар ва ҳқ.);

– босма маҳсулотлар ярмаркаларини, қўргазмаларини ташкил этиш ва ўтказиш;

– аҳоли, корхона ва ташкилотларга турли хизматлар кўрсатиш;

– компьютер ва босма ишлар бажариб бериш, қўлёзмаларни адабий ва техникавий таҳрир қилиш, таржималар қилиб бериш, турли безаш ва дизайн ишларини бажариш, оригинал макет тайёрлаш, реклама хизмати кўрсатиш;

– йўловчи ва юк ташиш транспорти ва бошқа турдаги хизмат кўрсатиш турлари ва тармоқларини ташкил этиш;

– қурилиш материаллари ишлаб чиқариш, қайта ишлаш ва улар билан савдо-сотик қилишни ташкил этиш;

– миллий ва хорижий валюта эвазига хизматнинг барча турларини амалга оширган ҳолда ошхоналар, чакана ва улгуржи савдо дўконлари очиш, бозорлар ташкил этиш;

– доривор ўсимлик ва гиёҳларни етиштириш ҳамда улардан шифобахш ичимликлар тайёрлаш, таббий дори-дармонлар билан савдо қилишни ва тиббий хизмат кўрсатишни ташкил этиш;

– иккиласми ресурелар, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш ва қайта ишлаш, саноат чиқиндиларини оборотга киритиш, қадоқлаш ва ўраш материалларини тайёрлаш ва сотишни ташкил этиш;

– ташқи иқтисодий фаолиятни амалга ошириш;

– хорижий инвестицияларни кенг жалб қилиш, шу жумладан матбаа саноатини технологик жиҳатдан янгилаш ҳамда ички ва ташқи бозорда рақобатбардош босма маҳсулотларни ишлаб чиқариш;

– консалтинг, маркетинг факторинг, инжинириング;

– аҳолига таъмиглаш, қурилиш, маҳсулот ва товарлар ишлаб чиқариш, автомобилларни таъмиглаш ва уларга техник хизмат кўрсатиш.

2.3. Корхона Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги томонидан таъкиланмаган бошқа фаолият турларини ҳам амалга оширишга хақлидир.

III. МУАССИСНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

3.1. Муассис қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда қуйидаги ҳуқуқларга эга;

Корхона фаолиятининг мақсади, предмети, турларини белгилаш;

Корхона устави ва ташкилий тузилмасини тасдиқлаш;

Корхона уставига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш;

Корхона раҳбари билан тузилган меҳнат шартномасини меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда муддатидан олдин тўхтатиш;

Корхонани қайта ташкил этиш ёки тугатиш тўғрисида қарор қабул қилиш, тугатиш комиссиясини тайинлаш ва тугатиш балансларини тасдиқлаш;

Корхона мулкига оид битишувларни ҳақиқий эмас деб эътироф этиш тўғрисидаги даъво билан судга мурожаат қилиш;

Корхонанинг ортиқча, фойдаланилмаётган ёхуд белгиланган мақсадда фойдаланилмаётган мулкини олиб қўйиш ва уларни тасарруф этиш;

зарурат бўлганда Вазирлар Маҳкамасига Корхонани хусусийлаштириш ёки давлат тасарруфидан чиқариш бўйича таклиф киритиш;

Корхонага етказилган заарларни ундириш тўғрисида Корхона раҳбариға нисбатан даъво тақдим этиш;

босма маҳсулотларининг қонун талаблари ва давлат стандартларига мослигини назорат қилиш;

Корхонанинг қонуний манфаатларини давлат муассасалари ва хорижий давлатлар олдида ҳимоялаш ва ривожланишига кўмаклашиш;

Корхона уставига мувофиқ Корхонага ўзи берган мулкдан фойдаланишдан тушган соғ фойданинг бир қисмини ёки ҳаммасини олиш.

3.2. Муассис қуйидагиларга мажбур:

Корхона Директори ва унинг ўринбосарлари, бош муҳаррир, бош ҳисобчи, режа бўлими бошлиғини тайинлаш, меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ улар билан меҳнат шартномаси тузиш;

Корхона давлат рўйхатидан ўтказилган вақтдан бошлаб уч ой мобайнida корхонанинг устав фондини унга давлат мулкини тезкорлик билан бошқариш учун бериш йўли билан шакллантириш;

ҳар йили Корхонанинг бизнес-режасини тасдиқлаш, ҳар чоракда ижро этувчи органнинг унинг бажарилиши ҳақидаги ҳисботини эшитиш;

Корхонанинг ижро этувчи органига мулкни тасарруф этиш учун рухсатномалар бериш тўғрисидаги қарорни тегишли рашида Давлат мулки кўмитаси ёки унинг ҳудудий бошқармаси билан келишиш;

Корхонага берилган давлат мулкидан мақсадли фойдаланишини ва сақланишини, шунингдек унинг бегоналаштирилишини назорат қилиш.

IV. КОРХОНАНИНГ МУЛКИ

4.1. Корхона унинг таркибига кирган нашриёт ва матбаа корхона мулклари (давлат мулки) негизида ташкил этилган ва улар тасарруфидаги барча мол-мулклар, молиявий маблағлар, қимматли қофозлар, моддий ресурслар, шунингдек нашриёт ва матбаа корхонасини қайта ташкил қилинишига қадар бўлган имтиёзлар, даромадлар ва қарзларига тўла хуқукий ворис ҳисобланиб, ушбу давлат мулклари тезкор бошқариш хуқуки билан

Корхонага бириктирилади.

4.2. Корхонанинг устав фонди 705 491 370 сўмни ташкил этади.

4.3. Корхонанинг мулки:

муассис томонидан Корхонага тезкор бошқариш хуқуки билан биркитилган мулк;

Корхонанинг ўз фаолиятидан олинган даромадлари;

қонун ҳужжатларига зид бўлмаган бошқа манбалар ҳисобига шакллантирилади.

4.4. Корхона мулки бўлинмас мулк ҳисобланади ва қўшилган ҳиссалар (улушлар, пайлар) бўйича, шу жумладан, Корхона ходимлари ўртасида тақсимланиши мумкин эмас.

4.5. Корхона мулкини тасарруф этиш қуйидаги ҳолларда Корхонанинг ижро этувчи органи томонидан муассис билан келишган ҳолда амалга оширилади:

асосий воситаларни сотиш; уларни ижарага ёки гаровга топшириш; мулкни хўжалик жамияти устав фондига улуш сифатида қўшиш; хўжалик жамиятларининг акциялари (улушлари)ни сотиб олиш; хўжалик жамиятларидаги Корхонага тегишли акциялар (улушлар)ни сотиш;

мулкни Корхона фаолияти мақсадларига мувофиқ бўлмаган бошқача тарзда тасарруф этиш.

4.6. Корхона ихтиёрига қоладиган тақсимланмаган фойда ҳисобидан келгуси заарларни қоплаш учун муассис билан келишган ҳолда Корхона устав фондининг 15 фоизидан кам бўлмаган миқдорда заҳира фондини ташкил этиш мумкин.

4.7. Корхонанинг заҳира фондига маблағлар соф фойданинг 5 фоизи миқдорида ҳар йили Уставда қайд этилган миқдорга етгунга қадар ўтказиб борилади.

4.8. Корхона устав фонди миқдорини камайтириш ёки қўпайтириш муассис қарорига асосан қонунчиликда белгиланган тартибда амалга оширилади.

V. КОРХОНАНИНГ ФИЛИАЛЛАРИ ВА ВАКОЛАТХОНАЛАРИ

5.1. Корхона муассис билан келишилганидан сўнг, қонун хужжатлари талабларига риоя қилган ҳолда филиаллар ташкил этиши ва ваколатхоналар очиши мумкин.

5.2. Корхона уставига киритилган ўзгаргириш ва қўшимчалар рўйхатдан ўтказилгандан кейин бир ҳафта муддатда бу тўғрида тегишли равишда Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитасини ёки унинг худудий бошқармасини хабардор қилиши шарт.

Корхонанинг ижро этувчи органига “Давлат корхонаси тўғрисида”ги Низомнинг 17-бандига мувофиқ мулкни тасарруф этиш учун рухсатномалар бериш тўғрисидаги қарорни тегишли равишда Давлат мулки қўмитаси ёки унинг худудий бошқармаси билан келишади;

корхонага берилган давлат мулкидан мақсадли фойдаланилишини ва сақланишини, шунингдек унинг бегоналаштирилишини: назорат қиласи.

5.3. Корхонанинг филиаллари ва ваколатхоналари Корхона томонидан тасдиқланган Низомлар асосида фаолият кўрсатади ва Корхона томонидан берилган мулкга эга бўлади.

5.4. Корхона филиали ёки ваколатхонаси раҳбари Корхонанинг раҳбари томонидан муассис билан келишган ҳолда тайинланади ва унинг ишончномаси асосида фаолият кўрсатади. Филиал ёки ваколатхона раҳбари билан тузилган меҳнат шартномаси тўхтатилган тақдирда ишончнома Корхона раҳбари томонидан бекор қилиниши керак.

VI. КОРХОНА ФАОЛИЯТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ

6.1. Корхона фаолиятига умумий раҳбарликни директор олиб боради.

6.2. Директор ва унинг ўринбосарлари, бош мухаррир, бош ҳисобчи, режа бўлими бошлиғи ўз вазифаларига муассис томонидан тайинланади.

6.3. Корхона директори. Корхонанинг якка ижро этувчи органи ҳисобланади ва корхона олдига қўйилган вазифаларнинг бажарилишини ташкил этади, корхона номидан ишончномасиз фаолият кўрсатади, шу жумладан унинг манфаатларини ифодалайди, корхона номидан битишувларни белгилangan тартибда амалга оширади, ходимларни ишга қабул қиласи, улар билан меҳнат шартномаларини тузади, ўзгартиради ва тўхтатади, буйруқлар чиқаради, қонун хужжатларида белгилangan тартибда ишончномалар беради.

Корхона ходимларининг штат бўйича сони ва уларнинг иш ҳақи миқдорлари директор томонидан муассис билан келишган ҳолда тасдиқланади.

6.4. Корхона директори муассис олдида белгилangan тартибда корхона фаолияти тўғрисида ҳисоб беради.

6.5. Корхонанинг раҳбари ўз ҳукуқларини амалга оширишда ва вазифаларини бажаришда Корхона манфаатларини қўзлаб ҳаракат қилиши керак ҳамда бюджетга ва бюджетдан ташқари фонdlарга барча соликлар ва бошқа мажбурий тўловлар тўлангандан кейин корхонада қоладиган соф фойда корхона ихтиёрида қолади ҳамда ундан муассис қарорига кўра фойдаланилади.

Корхона ўз ихтиёрида қоладиган соф фойда ҳисобига корхона уставида назарда тутилган тартибда ва муассис томонидан тасдиқланадиган миқдорларда захира фонди ва бошқа фондларни ташкил этади.

Корхона келишув бўйича, қонун ҳужжатлари талабларига риоя қилган ҳолда филиаллар ташкил этиши ва ваколатхоналар очишни режалаштиради.

Филиал ёки ваколатхона ташкил этилгандан кейин бир ҳафта муддатда корхона бу тўғрида Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитасини (унинг худудий бошқармасини) хабардор қиласи.

Ишлаб чиқариш фаолияти билан бевосита боғлик бўлган эҳтиёжлар учун пул маблағларининг ўтказилмаганлиги, ўзининг ҳаракати (ҳаракатсизлиги) туфайли, шу жумладан Корхонага берилган давлат мулки йўқолган тақдирда, Корхонасига етказилган заарлар учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб беради.

6.6. Корхонанинг молия – хўжалик фаолиятини назорат қилиш мақсадида Тафтиш комиссия – ички назорат органи тузилиши мумкин.

6.7. Корхона тафтиш комиссияси аъзолари 5 кишидан иборат бўлиб, Корхона меҳнат жамоаси ва муассис иштирокида ўтказиладиган умумий йиғилишда меҳнат жамоаси орасидан сайланади.

6.8. Тафтиш комиссияси аъзолигига. Корхона бошқаруви ходимлари ва моддий жавобгар шахслар сайланишга ҳақли эмас.

6.9. Корхона директори тафтиш комиссияси ишлаши учун зарур шартшароит яратиши лозим.

6.10. Тафтиш комиссияси муассис ва меҳнат жамоасига тафтиш натижалари тўғрисида ҳисбот беради.

VII. КОРХОНАНИНГ ФОЙДАСИ

7.1. Бюджетга ва бюджетдан ташқари фондларга барча солиқлар ва бошка мажбурий тўловлар тўлангандан кейин Корхонада қоладиган соф фойда Корхона ихтиёрида қолади ҳамда ундан муассис қарорига кўра фойдаланилади.

7.2. Корхона ўз ихтиёрида қоладиган соф фойда ҳисобига ушбу Уставда назарда тутилган тартибда ва муассис томонидан тасдиқланадиган миқдорларда захира фонди ва бошқа фондларни ташкил этиши мумкин.

VIII. КОРХОНАНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ

8.1. Корхона ўз мажбуриятлари бўйича ўзига тегишли мулк билан жавоб беради. Муассис Корхона мулки етарли бўлмаганда Корхона мажбуриятлари бўйича субсидиар тартибда жавоб беради.

8.2. Корхона муассиснинг мажбуриятлари бўйича жавоб бермайди.

8.3. Корхона ўзи ташкил этган филиаллар ва ваколатхоналар мажбуриятлари бўйича жавоб беради.

IX. КОРХОНА ФАОЛИЯТИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ

9.1. Корхона ҳисобот даври тугагач, ваколатли органларга молиявий ҳисоботии ва рўйхати қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа ҳужжатларни тақдим этади ҳамда ҳужжатларнинг сақланиши ва уларнинг белгиланган тартибда давлат томонидан сақлашга берилиши учун жавоб беради.

9.2. Корхона фаолиятини хўжалик юритувчи орган сифатида назорат қилиш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда муассис ва бошқа ваколатли органлар томонидан амалга оширилади.

X. КОРХОНАНИ ҚАЙТА ТАШКИЛ ЭТИШ ВА ТУГАТИШ

10.1. Корхона муассис қарорига кўра, тегишли равишда Давлат мулки қўмитаси ёки унинг худудий бошқармаси билан келишган ҳолда, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ёхуд суд қарорига биноан қайта ташкил этилиши ёки тугатилиши мумкин.

10.2. Корхона тугатилганда унинг мавжуд пул маблағлари, мол-мулки ва бошқа активлари барча кредиторлар билан ҳисоб-китоб қилинганидан сўнг ўрнатилган тартибда муассис ихтиёрига ўтказилади.

Корхона директори